

Posudek na práci Miroslavy Jasenčákové

Miroslava Jasenčáková se ve své práci věnuje tématu mnohokrát vysmívaných a parodovaných reforem Nikity Sergejeviče Chruščova v oblasti zemědělství. I přesto, že dnes známe jejich chyby a výsledky, autorka se nesnížila k líčení veselých historek a k jednoduchému odsuzování často poměrně bizarních pokusů o efektivizaci sovětského zemědělství, ale o pochopení jejich racionality. Vychází přitom z poměrně logického předpokladu, že lidé jednájí v každém okamžiku podle toho, co považují za racionální, logické. Co tedy vedlo sovětské vedoucí představitele k tomu, že podporovali reformy, které nakonec dopadly tak špatně?

Miroslava Jasenčáková se tak koncentruje na jednotlivé reformy, neopomíjí ale ani jejich hodnocení. V první části se správně věnuje poměrně obšírně situaci před samotným příchodem Chruščova k moci, jakož i situaci v sovětském hospodářství obecně. Nastavuje tak základní situaci, do které Nikita Sergejevič Chruščov přišel. Analyzuje tím i důvody, které ho vedly ke snaze systém změnit, respektive znovunastartovat. V tomto období si tak všímá procesů, které měly následně výrazný vliv na celou strukturu sovětského hospodářství, ať již to byla kolektivizace nebo boje druhé světové války. Bohužel, období po druhé světové válce je sledováno poměrně méně, přitom je pro vyznění práce rozhodující. Zmínku by jistě zasloužily i tzv. strojně traktorové stanice, které se později staly jedním z objektů Chruščovových reforem. Naopak pozitivní je, že si autorka všímá i osobního prvku, a to vlastní zkušenosti N. S. Chruščova z ruské vesnice. Podobně oceňuji i zdůraznění faktu, že rozorání celin bylo považováno i samotným Chruščovem za jakési provizorium (str. 21). Tento fakt není rozhodně obecně známý, je jedině správné, že si jej autorka všímá důkladněji.

Hlavní důraz je kladen na události spojené s přijetím sedmiletého plánu, kdy se odehrály nejdůležitější z reforem. Jednalo se o prakticky neomezený rozvoj výsadby kukuřice, likvidace záhumenků, zrušení strojních a traktorových stanic, elektrifikaci nebo decentralizaci ekonomiky. Všechny tyto reformy měly, jak autorka sama uvádí, na sovětské hospodářství zničující vliv. Zde by se nicméně slušelo poněkud detailněji rozebrat nejen to, že byly reformy přijaty, ale také jejich zamýšlené cíle. Autorka se namísto toho koncentruje spíše na chladný popis událostí a programů. Hodnocení si tak nechává až do části nazvané shrnutí. Lehce rozpačitě pak vyznívá závěr, který je spíše shrnutím jednotlivých poznatků, zatímco generalizující závěry, které by zhodnotily reformy jako celek, jsou potlačeny.

Po formální stránce nevykazuje text výrazné problémy, právě naopak. Práce je rozsahem spíše kratší, nicméně z hlediska požadavků na bakalářskou práci se nachází v požadovaném rozmezí. Z metodologického hlediska se jedná o empirickou analýzu, což také autorka v úvodu zmiňuje. Vychází při tom, zcela legitimně, hlavně z vydaných pramenů a hlavně literatury, ať již v podobě článků, nebo monografií. Práce je přitom psaná občas poněkud těžkopádnějším jazykem. Na druhou stranu oceňuji, že se autorka vyvarovala překlepů. Ty, pokud se vůbec objevují, jsou zastoupeny jen v nepatrné míře.

Jedinou závažnější výtku si tak zaslouží přeci jen ne úplně reprezentativní seznam použité literatury. Nelze přitom říci, že by byla přímo nedostatečná, na druhou stranu ovšem databáze licencované knihovnou v Jinonicích poskytují přeci jen větší možnost (ebrary, JSTOR, EBSCO, Proquest). Autorka by se tak mohla vyhnout nepřiliš dobře vypadajícímu opakování „tamtéž“ v odkazech (projevilo se zvláště v částí o rozorání celin). Zároveň jsou pak některé jevy vysvětleny spíše zrychleně, zatímco by možná zasluhovaly detailnější rozbor.

Celkově lze říci, že práce bez problémů splňuje nároky kladené na bakalářskou práci. Vzhledem k přeci jen méně zastoupené literatuře pak navrhuji známku **velmi dobře**.